

P R E D L O G O S N O V E
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČENJE IZMJENA I DOPUNA BROJ 4
SPORAZUMA O SPROVOĐENJU ZAKONA OD 8.07.2011. GODINE IZMEĐU VLADE
CRNE GORE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

I USTAVNI OSNOV ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ustavni osnov za zaključivanje izmjena i dopuna broj 4 Sporazuma o sprovođenju zakona od 8.07.2011. godine između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava, kojim je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

Saradnja Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država u oblasti vladavine prava i sprovođenja zakona odvija se, između ostalog, na osnovu Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade SAD-a o sprovođenju zakona koji je potpisan 8. jula 2011. godine, sa dvije dodatne izmjene od 6. septembra 2013. godine i 25. septembra 2014. godine. Kroz ovu saradnju ostvareni su značajni rezultati u jačanju kapaciteta crnogorskih institucija u oblasti vladavine prava i sprovođenja zakona. U ovom smislu, podrška Sjedinjenih Američkih Država na osnovu pomenutog Sporazuma, odvija se kroz različite programe među kojima su i oni koji se sprovode preko Ministarstva pravde SAD kao i Stejt Department INL Biroa za sprovođenje zakona i borbu protiv narkotika. Dosadašnje aktivnosti koje proizilaze iz postojećeg sporazuma su se pokazale kao primjer veoma dobre saradnje sa institucijama SAD, koje su istovremeno obezbjedile značajnu podršku jačanju kapaciteta domaćih institucija i vladavine prava uopšte.

III RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Potpisivanje izmjena Sporazuma ugovorne strane namjeravaju da dodatno prodube i ojačaju do sada uspješnu saradnju dvije države u oblasti vladavine prava. Istovremeno, izmjene i dopune postojećeg sporazuma će omogućiti dalju višegodišnju podršku SAD državnim organima Crne Gore, uključujući sudstvo, Državno tužilaštvo, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu policije, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, kao i druge organe za sprovođenje zakona.

Imajući u vidu protok vremena, ukazala se potreba za izmjenama postojećeg Sporazuma i prilagođavanja novim okolnostima, te postojećim potrebama saradnje i strateškog planiranja na duži vremenski period. S tim u vezi, izmjene ovog sporazuma za cilj imaju pravno zaokruživanje tekuće i nove oblasti saradnje i podrške SAD usmjerene ka jačanju vladavine prava. Ova saradnja treba da se ostvari kroz dva programa i to: Program vladavine prava i Program za sprovođenje zakona, koji za cilj imaju jačanje nadležnih organa u borbi protiv korupcije, organizovanog i drugih obilka teškog kriminala. Ovo je takođe posebno značajno, u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, te budućem zatvaranju pregovaračkih poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost.

IV BITNI ELEMENTI KOJI SPORAZUM SADRŽI

Pitanja na koje se odnose izmjene i dopune broj 4 Sporazuma o sprovođenju zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država odnose se na načine podrške u zakonodavnim reformama, poboljšanju kapaciteta institucija za borbu protiv korupcije, organizovanog i drugih obilika teškog kriminala, unaprijeđenju kvaliteta sudskih obuka i obuka za sprovođenje zakona, poboljšanje praktične efikasnosti, jačanju kompetencija Ministarstva pravde i drugih institucija u oblasti upravljanja i strateškog planiranja, uključujući koordinaciju donatorske podrške u sistemu krivičnog pravosuđa. Takođe, predmet Sporazuma je i jačanje kapaciteta nadležnih organa u sprovođenju restriktivnih mjera tj. sankcija koje su dio usaglašavanja sa zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU kao i one koje proizilaze iz članstva u međunarodnim organizacijama te vanjsko-političkih prioriteta. Sporazum takođe predviđa mehanizme praćenja učinkovitosti i ostvarivanja ciljeva projekta, te evaluaciju ostvarenih rezultata programa.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE SPORAZUMA

Za izvršenje Sporazuma o sprovođenju zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA O OPRAVDANOSTI ZAKLJUČIVANJA SPORAZUMA

U postupku pripreme Nacrta ovog sporazuma, zatraženo je mišljenje Ministarstva vanjskih poslova, koje se daje u prilogu. Takođe, u procesu pripreme i usaglašavanja sporazuma ostvarena je komunikacija sa relevantnim institucijama koje će biti glavni nosioci odnosno korisnici projekata i podrške po osnovu ovog sporazuma. U dijelu koji se odnosi na pitanje oslobađanja od poreskih, carinskih i drugih dažbina za sredstva koja su predmet ovog sporazuma zatraženo je i mišljenje Ministarstva finansija, u prilogu.

VII ODNOS SPORAZUMA PREMA VAŽEĆIM PROPISIMA

Zaključivanjem ovog sporazuma nije potrebno vršiti izmjene zakona i drugih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Tekst Sporazuma je usaglašen elektronskim putem na nivou nadležnih ministarstava, uz ostvarenu komunikaciju sa relevantnim institucijama koje će biti glavni nosioci odnosno korisnici projekata i podrške po osnovu ovog sporazuma. Imajući u vidu sve okolnosti, Ministarstvo pravde dostavlja konačan tekst Sporazuma na usvajanje, te s tim u vezi nije planirano naknadno dostavljanje Izvještaj sa pregovora.

**AMENDMENT #4 TO THE
LETTER OF AGREEMENT ON
LAW ENFORCEMENT OF JULY 8, 2011, BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
AND
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO**

I. General

The Government of the United States of America, and the Government of Montenegro, (each individually, a “Party,” and collectively, the “Parties”) jointly agree to modify and amend the Letter of Agreement between the U.S. Government (USG) and the Government of Montenegro, signed on July 8, 2011 (the “Agreement”) in the following respect:

Modify the goals and activities of the USG criminal justice assistance programs funded by the U.S. Department of State’s Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL) in accordance with current needs in Montenegro.

The mutually agreed Amendment #4 to the original Agreement shall enable assistance projects to focus on all the relevant aspects of rule of law reform in Montenegro and to take into consideration all necessary reform components, including the need to assist in the intensified process of Montenegro’s EU membership negotiations and the implementation of Government of Montenegro activities related to Chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom and Security) of the *Acquis Communautaire*. This amendment also intends to clarify that INL will implement foreign assistance not limited to funding from the International Narcotics Control and Law Enforcement (INCLE) account.

Parties reiterate the commitment to the Standard Provisions clause from the original LOA signed on July 8, 2011, pertaining to Property and Funds in Section IV(6)(A):

Any property or funds introduced into or acquired in Montenegro by the USG or by any person or entity (including but not limited to contractors, grantees, international organizations, and other project implementers) funded by the USG as part of, or in conjunction with this LOA shall be exempt from all taxes, service charges and investment or deposit requirements and currency controls in Montenegro. The import, export, purchase, acquisition, use or disposition of any such property or funds in conjunction with this LOA shall be exempt from all tariffs, custom duties, import and export taxes, taxes on acquisitions or purchases or disposition, value-added taxes and any other taxes or similar charges including penalties or fines in Montenegro. In the event that taxes (including duties, VAT, other taxes or similar charges, penalties or fines) are assessed, the GOM agrees to timely reimburse the USG in an amount equal to such assessment.

The full project description and project performance goals are described in Sections II and III below. This amendment to the LOA dated July 8, 2011, does not alter the performance measurements applicable to projects enumerated under that LOA. All other obligations, terms, and conditions contained in the LOA dated July 8, 2011, shall remain applicable and in full force and effect. Provision of USG funding beyond the current fiscal year is conditioned upon satisfactory progress toward project goals and the availability of funds authorized and appropriated on a year-to-year basis by the U.S. Congress and approved by the U.S. Department of State. The parties agree that additional funds may be provided for these purposes, subject to the same terms and conditions as set forth in the LOA, as amended, without further need to amend the agreement to reflect the amount of funds provided. The USG will notify the Government of Montenegro when additional resources are to be provided in support of these projects.

II. Project Description

The U.S. Embassy in Podgorica INL Section will implement assistance through the: **Rule of Law Program and Law Enforcement Program.**

INL criminal justice assistance is designed to increase the Government of Montenegro's capability to counter corruption, organized crime, and other forms of serious crime; strengthen its criminal justice institutions; enhance civil society participation in national rule of law reforms; and enforce restrictive measures (hereinafter referred to "sanctions"). The Rule of Law and Law Enforcement Program aims to assist the Government of Montenegro in closing Chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom, and Security) of the *Acquis Communautaire*, thereby clearing the country's way for EU membership. The assistance will be provided to Montenegro's criminal justice institutions, rule of law stakeholders, and civil society. Assistance will be delivered through capacity building training programs, targeted equipment donations, advisory services, grants, and agreements. This initiative builds upon prior assistance initiated in 2014, which primarily concentrated on establishing new institutions, procedures, and systems; adopting pertinent legal frameworks; and providing accompanying training. The future assistance provided under this program will prioritize enhancing the capabilities of criminal justice institutions and bolstering the enforcement of laws. Toward that goal, the USG and the Government of Montenegro will take actions and commit resources on an annual basis as authorized by their respective legislative processes to support this effort.

Actions to be taken include:

Facilitating legislative reforms through support with drafting of new laws and amendments to existing legislation, encompassing bylaws and regulations instrumental in the practical enforcement of laws. While particular attention will be directed towards pivotal criminal laws such as the Criminal Code and Criminal Procedure Code, broader legislative areas concerning asset confiscation, the structure of prosecution,

judiciary and national police, judicial security, evidence handling, international legal cooperation, interagency cooperation, and related areas will also be addressed. INL will implement these activities through close collaboration with the Ministry of Justice, alongside other relevant ministries, prosecution, judiciary, police, civil society, and various other actors.

Enhancing the capacities of criminal justice and government stakeholders to combat corruption, organized crime, and other forms of serious crime. Central to this effort will be equipping law enforcement members, prosecutors, judges, and other relevant personnel with the practical skills, expertise, and tools essential for effective detection, investigation, prosecution, and adjudication of serious crime. An emphasis will be placed on complex financial crime including money laundering and beneficial ownership issues, digital evidence, cybercrime, use of plea bargaining, trafficking in persons, multi-institutional and international legal cooperation, and other related areas. Key partners will include the Special State Prosecutor's Office for the Fight against Organized Crime and Corruption (SSPO) and the Special Police Department. Simultaneously, bolstering crime-prevention mechanisms will center corruption and will be addressed through the reinforcement of activities undertaken by the Agency for Prevention of Corruption and other government anti-corruption units, along with supporting relevant initiatives led by civil society organizations.

Improving the quality of judicial and law enforcement training through introducing modern methodologies for assessing training needs, improving candidate selection process, adopting contemporary training curricula, training of trainers, advancing online learning platforms, and strengthening mechanisms for evaluation and monitoring of training effectiveness. The aid will be directed towards judges, prosecutors, law enforcement members, and all the other stakeholders affiliated with the national Center for Training in the Judiciary and State Prosecution and the National Police Academy, which will serve as central hubs for this support area.

Enhancing operational efficiency, management proficiency, and strategic planning expertise, including streamlined coordination with donors, across the criminal justice system. These endeavors will target all relevant national partner institutions, encompassing their leadership and staff, such as courts, prosecution offices, the Ministry of Justice, the Center for Training in the Judiciary and State Prosecution, and the National Police Academy. This assistance aims to foster comprehensive institutional strategies for long-term planning while improving the day-to-day functionality of office operations, thereby facilitating both visionary foresight and practical efficacy.

Developing an evidence management system by aiding national counterparts, particularly the Ministry of Justice, judiciary, and prosecution, in identifying the optimal evidence management model and facilitating its practical implementation. This assistance will ensure that evidence is stored, handled, and administered systematically, safely, and efficiently, in accordance with procedural guidelines and international standards. Drawing upon comparative experiences from the United States, these efforts will mitigate the risk of security incidents and evidence contamination associated with evidence handling.

Enhancing judicial security. These activities entail assisting national counterparts, such as the Ministry of Justice, judiciary, and prosecution, in identifying and implementing optimal security measures for courts and prosecution offices. This multifaceted support, informed by U.S. comparative experiences and best practices, will aim to create a safer working environment for employees and citizens utilizing judicial services. Planned assistance aims at reducing of number of security incidents in Montenegrin courts and prosecution offices and will mitigate associated risks effectively.

Integrating principles of ethics, integrity, and gender equality into the work of criminal justice officials and government employees. Through these activities INL aims to heighten awareness and understanding of these concepts among members of Montenegro's criminal justice

system and state administration. This comprehensive approach fosters sensitivity to these critical issues, enhances knowledge and awareness necessary for upholding professional independence and impartiality, and combats corruption, nepotism, and gender-based discrimination and violence. INL will collaborate closely with various state institutions, including the Center for Training in the Judiciary and State Prosecution, judiciary, prosecution, police, Agency for Prevention of Corruption, Ministry of Justice, and Ministry of Interior, as well as civil society, to implement these initiatives effectively.

Enhancing government capacity to effectively enforce internationally mandated sanctions arising from Montenegro's prospective EU accession and alignment with Euro-Atlantic policies. This project will review Montenegro's existing legal framework to identify gaps and advise on recommended reforms, as well as develop domestic experts to identify and locate assets potentially subject to U.S. and EU sanctions. These efforts will involve engaging with diverse governmental and other stakeholders to reinforce Montenegro's institutional capabilities in enforcing the sanctions regime efficiently.

The planned life of this project is four years, following which Montenegro will have closing benchmarks for Chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom, and Security) of the *Acquis Communautaire*.

Project Performance Goals and Achievement Verification

The long-term goal of this project is to actively support the development and fortification of Montenegro's criminal justice system, aligning with the nation's strategic vision to fulfill the necessary criteria for EU membership. Progress toward achievement of the project goal will be measured through monitoring and analyses of the following performance indicators defined in the INL Montenegro Change Map for 2024-2028:

- Number of investigations opened by SSPO: 2% increase per year.
- Number of convictions in the SSPO cases: 30 in four years from now.
- Number of opened financial investigations: 2% increase per year.
- Number of cases solved/closed by the SSPO for organized crime and corruption related felonies: 1260 per year.
- Number of reports of corruption by Montenegrin citizens made to the Agency for Prevention of Corruption: 2% increase per year.
- Transparency International Corruption Perceptions Index rank and score, annual: Montenegro retains/improves score and rank.
- Global Organized Crime Index criminality score and resiliency score, annual: Montenegro retains/improves score.
- Percent of citizens who believe that the work performed by courts is mostly/very efficient: 3% increase within four years.
- Percent of citizens who believe that the work performed by the State Prosecution is mostly/somewhat efficient: 3% increase within four years.
- Number of national strategies adopted in the framework of the EU membership process: 4 strategies within four years.

Methods of verification of project achievement include observation by personnel of the two cooperating governments and continuous monitoring, analysis, and evaluation of the performance indicators identified above.

III. Program Evaluation

Representatives of both parties will meet once a year to review progress towards achievement of the project goals. A written report of such meetings will be prepared and provided to the respective parties. Progress will be evaluated in accordance with the measurements of achievement noted above.

This Amendment shall enter into force upon the date of its signature.

Done in duplicate at Podgorica, Montenegro, this XX day of (*month*) of 2024, in English and Montenegrin languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the
United States of America

For the Government of
Montenegro

Ambassador Judy Rising Reinke

Minister of Justice Bojan Božović

**IZMJENE I DOPUNE BR. 4
SPORAZUMA O
SPROVOĐENJU ZAKONA OD 08.07.2011. GODINE
IZMEĐU
VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
I
VLADE CRNE GORE**

I. Opšte

Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Vlade Crne Gore (svaka pojedinačno „Strana“, a zajedno „Strane“) međusobno su saglasne da izmijene i dopune Sporazum između Vlade SAD (USG) i Vlade Crne Gore, potpisan 8. jula 2011. godine („Sporazum“) u odnosu na sljedeće:

Izmjena ciljeva i aktivnosti programa pomoći Vlade SAD u oblasti krivičnog pravosuđa koje finansira Biro za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona (INL) američkog Stejt departmenta u skladu sa trenutnim potrebama u Crnoj Gori.

Međusobno dogovorene Izmjene i dopune br. 4 prvobitnog Sporazuma će da omoguće da se projekti pomoći fokusiraju na sve relevantne aspekte reforme vladavine prava u Crnoj Gori i da uzmu u obzir sve neophodne reformske komponente, uključujući potrebu da se pomogne u intenziviranom procesu pregovora Crne Gore o članstvu u EU i sprovođenju aktivnosti Vlade Crne Gore u vezi sa poglavljima 23 (Pravosuđe i temeljna prava) i 24 (Pravda, sloboda i bezbjednost) pravne tekovine Evropske unije. Ovim izmjenama i dopunama takođe se nastoji razjasniti da će INL implementirati stranu pomoć, koja nije ograničena na finansiranje sa računa programa Međunarodna kontrola narkotika i sprovođenje zakona (INCLE).

Strane ponavljaju posvećenost klauzuli o standardnim odredbama iz prvobitnog Sporazuma potpisanog 8. jula 2011. godine, koja se odnosi na imovinu i sredstva, u Odjeljku IV(6)(A):

Bilo koja imovina ili sredstva koja je u Crnu Goru unijela ili u Crnoj Gori stekla Vlada SAD ili bilo koje lice ili subjekt (uključujući, ali ne ograničavajući se na izvođače, primaocce bespovratnih sredstava, međunarodne organizacije i druge realizatore projekta) koje finansira Vlada SAD u sklopu ovog sporazuma ili u vezi sa ovim sporazumom, oslobođeni su svih poreza, naknada za usluge i zahtjeva za ulaganje ili polaganje depozita i kontrole valuta u Crnoj Gori. Uvoz, izvoz, kupovina, sticanje, korišćenje ili raspolaganje bilo kojom takvom imovinom ili sredstvima u vezi sa ovim sporazumom izuzeti su od svih tarifa, carina, uvoznih i izvoznih poreza, poreza na sticanje ili kupovinu ili raspolaganje, poreza na dodatu vrijednost i svih drugih poreza ili sličnih dažbina, uključujući penale ili novčane kazne u Crnoj Gori. U slučaju razrezivanja poreza (uključujući dažbine, PDV, druge poreze ili slične takse, penale ili novčane kazne), Vlada Crne Gore je saglasna da blagovremeno nadoknadi Vladi SAD iznos koji je jednak takvom razrezu.

Kompletan opis projekta i ciljevi uspješnosti projekta opisani su u odjeljcima II i III u nastavku. Ovim izmjenama i dopunama Sporazuma od 8. jula 2011. godine ne mijenjaju se mjerenja učinka koja se primjenjuju na projekte nabrojane u tom sporazumu. Sve druge obaveze, uslovi i odredbe sadržane u Sporazumu od 8. jula 2011. godine ostaju važeće i na snazi. Obezbjedivanje sredstava Vlade SAD nakon tekuće fiskalne godine uslovljeno je zadovoljavajućim napretkom u pogledu ciljeva projekta i dostupnošću sredstava koja na godišnjoj osnovi odobrava i opredjeljuje američki Kongres i odobrava američki Stejt department. Strane su saglasne da se u ove svrhe mogu obezbijediti dodatna sredstva, pod istim uslovima i odredbama kao što je navedeno u Sporazumu, sa izmjenama i dopunama, bez dalje potrebe za izmjenom sporazuma kako bi se naveo iznos obezbijedenih sredstava. Vlada SAD obavještava Vladu Crne Gore kada treba obezbijediti dodatna sredstva za podršku ovim projektima.

II. Opis projekta

Biro Stejt Departmenta za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona (INL) pri Ambasadi SAD u Podgorici implementira pomoć kroz: **Program za vladavinu prava i Program za sprovođenje zakona.**

Pomoć Biroa Stejt Departmenta za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona (INL) u oblasti krivičnog pravosuđa koncipirana je tako da se unaprijedi sposobnost Vlade Crne Gore za borbu protiv korupcije, organizovanog kriminala i drugih oblika teškog kriminala; ojačaju njene krivično-pravne institucije; poboljša učešće civilnog društva u nacionalnim reformama u oblasti vladavine prava; i sprovedu restriktivne mjere (u daljem tekstu: „sankcije“). Programima za vladavinu prava i sprovođenje zakona nastoji se pomoći Vladi Crne Gore u zatvaranju poglavlja 23 (Pravosuđe i temeljna prava) i 24 (Pravda, sloboda i bezbjednost) pravne tekovine Evropske unije, čime se otvara put zemlji za članstvo u EU. Pomoć će biti pružena crnogorskim institucijama krivičnog pravosuđa, zainteresovanim stranama aktivnim u oblasti vladavine prava i civilnom društvu. Pomoć će se pružati kroz programe obuke za izgradnju kapaciteta, ciljane donacije opreme, savjetodavne usluge, bespovratna sredstva i sporazume. Ova inicijativa se nadovezuje na prethodnu pomoć pokrenutu 2014. godine, koja se prvenstveno koncentrisala na uspostavljanje novih institucija, procedura i sistema; usvajanje relevantnih pravnih okvira; i pružanje prateće obuke. Buduća pomoć pružena u okviru ovog programa daće prioritet unapređenju sposobnosti institucija krivičnog pravosuđa i jačanju sprovođenja zakona. Radeći na ostvarenju tog cilja, Vlada Sjedinjenih Američkih Država i Vlada Crne Gore će preduzimati aktivnosti i izdvajati resurse na godišnjoj osnovi, kako je odobreno njihovim zakonodavnim procesima, za podršku ovim naporima.

Aktivnosti koje treba preduzeti uključuju:

Olakšavanje zakonodavnih reformi kroz podršku izradi novih zakona i izmjena i dopuna postojećeg zakonodavstva, uključujući podzakonske akte i propise koji su instrumentalni za praktično

spровоđenje zakona. Dok će posebna pažnja biti usmjerena na ključne krivične zakone kao što su Krivični zakonik i Zakonik o krivičnom postupku, biće obrađene i šire zakonodavne oblasti koje se odnose na oduzimanje imovine, strukturu tužilaštva, pravosuđa i policije, pravosudnu bezbjednost, rukovanje dokazima, međunarodnu pravnu saradnju, međuagencijsku saradnju i srodne oblasti. INL će sprovesti ove aktivnosti kroz blisku saradnju sa Ministarstvom pravde, zajedno sa drugim relevantnim ministarstvima, tužilaštvom, pravosuđem, policijom, civilnim društvom i raznim drugim akterima.

Jačanje kapaciteta krivičnog pravosuđa i državnih subjekata u borbi protiv korupcije, organizovanog kriminala i drugih oblika teškog kriminala. Glavni dio ovog napora biće obučavanje pripadnika organa za sprovođenje zakona, tužilaca, sudija i drugog relevantnog osoblja praktičnim vještinama, stručnim znanjem i alatima koji su neophodni za efikasno otkrivanje, istragu, krivično gonjenje i presuđivanje o teškim krivičnim djelima. Naglasak će biti stavljen na složeni finansijski kriminal, uključujući pitanja pranja novca i stvarnog vlasništva, digitalne dokaze, sajber kriminal, upotrebu sporazuma o priznanju krivice, trgovinu ljudima, multi-institucionalnu i međunarodnu pravnu saradnju i druge srodne oblasti. Ključni partneri će biti Specijalno državno tužilaštvo za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i Specijalno policijsko odjeljenje. Istovremeno, jačanje mehanizama za sprečavanje kriminala će biti usmjereno na korupciju uz jačanje aktivnosti koje preduzimaju Agencija za sprečavanje korupcije i druge državne jedinice za borbu protiv korupcije, zajedno sa podrškom relevantnim inicijativama koje predvode organizacije civilnog društva.

Unapređenje kvaliteta obuke u oblasti pravosuđa i sprovođenja zakona kroz uvođenje savremenih metodologija za procjenu potreba za obukom, unapređenje procesa selekcije kandidata, usvajanje savremenih nastavnih planova i programa obuke, obuku trenera, unapređenje platformi za onlajn učenje i jačanje mehanizama za evaluaciju i praćenje efikasnosti obuke. Pomoć će biti usmjerena prema sudijama, tužiocima, pripadnicima organa za

spровоđenje zakona i svim drugim zainteresovanim stranama povezanim sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Policijskom akademijom, koji će služiti kao centri za ovu oblast podrške.

Poboljšanje operativne efikasnosti, vještina rukovođenja i stručnosti u strateškom planiranju, uključujući pojednostavljenu koordinaciju sa donatorima, u cijelom krivično-pravnom sistemu.

Ovi naponi će biti usmjereni na sve relevantne nacionalne partnerske institucije, uključujući rukovodstvo i osoblje istih, kao što su sudovi, tužilaštva, Ministarstvo pravde, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Policijska akademija. Ova pomoć ima za cilj da podstakne sveobuhvatne institucionalne strategije za dugoročno planiranje, uz poboljšanje svakodnevne funkcionalnosti kancelarijskog poslovanja, čime se omogućavaju i vizionarsko predviđanje i praktična efikasnost.

Razvoj sistema upravljanja dokazima tako što će se pomagati nacionalnim pandanima, posebno Ministarstvu pravde, pravosuđu i tužilaštvu, u identifikovanju optimalnog modela upravljanja dokazima i omogućavanju njegove praktične implementacije. Ova pomoć će osigurati da se dokazi čuvaju, da se njima rukuje i upravlja sistematski, sigurno i efikasno, u skladu sa proceduralnim smjernicama i međunarodnim standardima. Na osnovu uporednih iskustava iz Sjedinjenih Država, ovim naporima će se ublažiti rizik od bezbjednosnih incidenata i kontaminacije dokaza povezanih sa rukovanjem dokazima.

Unapređenje bezbjednosti u pravosuđu. Ove aktivnosti podrazumijevaju pomoć nacionalnim pandanima, kao što su Ministarstvo pravde, pravosuđe i tužilaštvo, u identifikovanju i sprovođenju optimalnih mjera bezbjednosti za sudove i tužilaštva. Ova višestruka podrška, zasnovana na uporednim iskustvima i najboljim praksama u SAD, imaće za cilj stvaranje bezbjednijeg radnog okruženja za zaposlene i građane koji koriste usluge pravosudnog sistema. Planiranom pomoći ima se za cilj smanjenje broja bezbjednosnih incidenata u crnogorskim sudovima i tužilaštvima i ista će efikasno ublažiti povezane rizike.

Integrisanje načela etike, integriteta i rodne ravnopravnosti u rad službenika sistema krivičnog pravosuđa i državnih službenika. Kroz ove aktivnosti INL ima za cilj podizanje svijesti i razumijevanje ovih koncepata među pripadnicima crnogorskog sistema krivičnog pravosuđa i državne uprave. Ovaj sveobuhvatni pristup podstiče senzibilitet u odnosu na ova kritična pitanja, unapređuje znanje i svijest neophodne za održavanje profesionalne nezavisnosti i nepristrasnosti i bori se protiv korupcije, nepotizma i rodno zasnovane diskriminacije i nasilja. INL će blisko saradivati sa različitim državnim institucijama, uključujući Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, pravosuđe, tužilaštvo, policiju, Agenciju za sprečavanje korupcije, Ministarstvo pravde i Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i civilno društvo, kako bi se ove inicijative efikasno sprovele.

Jačanje kapaciteta vlasti za efikasno sprovođenje međunarodno propisanih sankcija koje proizilaze iz potencijalnog pristupanja Crne Gore EU i usklađivanja sa evroatlantskim politikama. U sklopu ovog projekta će se preispitati postojeći pravni okvir Crne Gore kako bi se identifikovali nedostaci i dali savjeti o preporučenim reformama, kao i formirali domaći stručnjaci za identifikaciju i lociranje imovine koja potencijalno podliježe sankcijama SAD-a i EU. Ovi naponi će uključivati saradnju sa različitim državnim i drugim zainteresovanim stranama kako bi se ojačali institucionalni kapaciteti Crne Gore za efikasno sprovođenje režima sankcija.

Planirano trajanje ovog projekta je četiri godine, nakon čega će Crna Gora imati mjerila za zatvaranje Poglavlja 23 (Pravosuđe i temeljna prava) i 24 (Pravda, sloboda i bezbjednost) pravne tekovine Evropske unije.

Ciljevi uspješnosti projekta i provjera njihovog ostvarenja

Dugoročni cilj ovog projekta je aktivna podrška razvoju i osnaživanju crnogorskog sistema krivičnog pravosuđa, uz usklađivanje sa strateškom vizijom nacije da ispuni neophodne kriterijume za članstvo u EU. Napredak na postizanju cilja projekta mjeriće se praćenjem i analizama sljedećih pokazatelja učinka definisanih u dokumentu INL-a „Mapa promjena u Crnoj Gori za period 2024-2028. godine“:

- Broj istraga koje je pokrenulo SDT: rast od 2% godišnje.
- Broj osuđujućih presuda u predmetima SDT-a: 30 za sljedeće četiri godine.
- Broj otvorenih finansijskih istraga: rast od 2% godišnje.
- Broj predmeta koje je SDT riješilo/zatvorilo za krivična djela povezana sa organizovanim kriminalom i korupcijom: 1.260 godišnje.
- Broj prijava korupcije od strane crnogorskih građana Agenciji za sprečavanje korupcije: rast od 2% godišnje.
- Mjesto na rang listi i rezultat prema indeksu percepcije korupcije Transparency International, na godišnjem nivou: Crna Gora zadržava/poboljšava rezultat i mjesto na rang listi.
- Rezultat i ocjena otpornosti prema Globalnom indeksu organizovanog kriminala, na godišnjem nivou: Crna Gora zadržava/poboljšava rezultat.
- Procenat građana koji smatraju da je posao koji obavljaju sudovi uglavnom/veoma efikasan: povećanje od 3% u roku od četiri godine.
- Procenat građana koji smatraju da je posao koji obavlja Državno tužilaštvo uglavnom/donekle efikasan: povećanje od 3% u roku od četiri godine.
- Broj nacionalnih strategija usvojenih u okviru procesa članstva u EU: 4 strategije u roku od četiri godine.

Načini provjere postignuća projekta uključuju posmatranje od strane osoblja dvije vlade koje sarađuju i kontinuirano praćenje, analizu i evaluaciju gore navedenih pokazatelja učinka.

III. Evaluacija programa

Predstavnici obje strane sastaje se jednom godišnje kako bi razmotrili napredak na postizanju ciljeva projekta. Pripremaće se pisani izvještaj o takvim sastancima i dostavljati odgovarajućim stranama. Napredak će se procjenjivati u skladu sa gorenavedenim mjerenjima postignuća.

Ove izmjene i dopune stupaju na snagu danom potpisivanja.

Sačinjeno u dva primjerka u Podgorici, Crna Gora, XX dana (*mjeseca*) 2024. godine, na engleskom i crnogorskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna.

Za Vladu
Sjedinjenih Američkih Država

Za Vladu
Crne Gore

Ambasadorka Judy Rising Reinke

Ministar pravde Bojan Božović